

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priştine, 27 Ocak 2011
Nr. Ref.: RK 83/10

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava no: KI 33/10

Başvurucu

Aziz Sefedini

**Kosova Cumhuriyeti Meclisinin
03.V-165 sayı ve 17.09.2009 tarihli
Kararının Anayasal değerlendirilmesi**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu Priştine’de mukim Bay Aziz Sefedini’dir.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu tarafından itiraz edilen karar 03.V-165 sayı ve 17 Eylül 2009 tarihle Kosova Cumhuriyeti Meclisi (bundan sonra "Meclis" şeklinde anılacaktır) web sayfasında yayımlanan karardır.

Dava Konusu

3. Başvurucu Telekomünikasyon Düzenleme Kuruluna (bundan sonra "TDK" şeklinde anılacaktır) iki üyenin atanmasıyla ilgili 03.V-165 sayılı Meclisin kararının Kosova Cumhuriyeti Anayasasının (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) 80. Maddesine göre Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesinin yapılmasını talep etmektedir.
4. Bundan başka başvurucu Anayasanın 80. Maddesinin Arnavutça, Sırpça ve İngilizce versiyonlarının "ve oy kullanabilen" kısmının örtüşmediğinden çoklu yorumlamalara mahal verdiğinden şikâyetçidir. Onun görüşüne göre çift anlamlılık Meclis İçtüzüğü'nün 31. Maddesinde de mevcuttur.
5. Anayasanın 80. Maddesi şunu öngörmektedir: "Bu Anayasayla başka türlü belirlenmedikçe yasalar, kararlar ve diğer hükümler Meclis tarafından, mevcut ve oy kullanabilen üyelerin oyçokluğuyla onaylanır."

Yasal Dayanak

6. Anayasanın 113.7 Maddesi, 03/L-121 sayı ve 16 Aralık 2008 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 22. Maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 56 (2) Maddesi.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçimi

7. Başvurucu dilekçe formunu 2 Nisan 2010 tarihinde Mahkemeye teslim etmiştir.
8. İstem 24 Ağustos 2010 tarihinde Meclise bildirilip bununla ilgili şimdye kadar herhangi bir cevap alınmamıştır.
9. Yargıç Kadri Kryeziu başkanlığında yargıçlar Enver Hasani ve Iliriana Islami'den oluşan ön inceleme heyeti raportör yargıç Gjyljeta Mushkolaj'ın raporunu görüşerek 21 Ocak 2011 tarihinde istemin kabul edilmezliğinin Mahkemeye önermiştir.

Olgular

10. Meclis Genel Kurulu 17 Eylül 2009 tarihinde TDK Yönetim Kuruluna iki üyenin atanmasını oylamıştır. Mevcut olan 68 milletvekilinden 32'si kabul, 28'i ret ve 8'i de çekimser oy kullanmışlardır.

Başvurucuların İddiaları

11. Başvurucu TDK Yönetim Kurulunun iki üyesinin görev süresiyle ilgili 2002/7 sayılı Telekomünikasyon Yasasının 6 (5) Maddesine riayet edilmediğini iddia etmektedir.
12. Başvurucunun görüşüne göre kabul oyu veren 32 milletvekili sayısı Anayasanın 80. Maddesinde belirtildiği üzere oylama esnasındaki mevcudun yarısı yani mevcut olan 68 milletvekili sayısının yarısından daha azdır.

13. Bu yüzden başvuru Meclisin 03.V-165 sayılı kararının Anayasanın IV. Kısımındaki 80. Maddesine uygun olup olmadığını değerlendirmek üzere Mahkemeye istemde bulunmuştur.
14. Bunun dışında başvuru Anayasanın 80. Maddesinin Arnavutça, Sırpça ve İngilizce versiyonlarının “ve oy kullanabilen” kısmının örtüşmediğinden çoklu yorumlamalara mahal verdiğinden şikâyetçidir. Onun görüşüne göre Ahtisaari Paketine göre hazırlanan Anayasa Kosova’da resmi olan dillerdeki versiyonları arasında çift anlamlı yorumlamaları kabul etmemektedir. Bununla ilgili olarak Anayasa yürürlükteki yasaların ihlalini, karar almada ve uygulama esnasında anlaşmazlıklar ve çift anlamlılıkların resmileşmesini yasaklamıştır.
15. Başvuru Meclis İçtüzüğü’nün 31. Maddesinde de aynı çift anlamlılığın bulunduğunu iddia etmektedir.

İstemın Kabul Edilirliğinin Ön Değerlendirilmesi

16. Başvurucunun istemi hakkında hükmetmesi için Mahkemenin, istemin Anayasa, Yasa ve İçtüzükle belirlenen kabul edilirlık koşullarının yerine getirip getirmediğini değerlendirmesi gerekmektedir.
17. Bununla ilgili olarak Mahkeme Anayasanın devamda alıntılanan 113.7 Maddesine atıfta bulunur: “Bireyler yasalarla belirlenen tüm kanun yolları tükendikten sonra, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.”
18. Meclisin bireyleri atama veya görevden almakla ilgili kararlarının kamu otoritesi kararları olduğu doğrudur. Onlar bir veya birden çok kişiye yönelik olup Anayasa ile güvence altına alınan bireysel hak ve özgürlükleri etkileyen kararlardır. Bunun sonucu olarak Anayasal değerlendirme konusu olduğu için bu istem Anayasa Mahkemesine sunulabilir niteliktedir.
19. Ancak başvuru Meclisin karından dolayı kişisel hak ve özgürlüklerinin ihlali hakkındaki iddiasını destekleyecek herhangi bir kanıt sunmamıştır (bkz. KI 36/09 numaralı Sadik Sheme Bislimi davasında hakkındaki 18 Ekim 2010 tarihli Anayasa Mahkemesinin kararı).
20. Fakat başvuru Meclis Kararının konusu olduğunu varsaysak bile Yasanın 49. Maddesine göre kararın açıklandığı tarihten itibaren dört (4) ay içerisinde Mahkemeye başvurulması gerektiği Mahkemece tespit edilmiştir.
21. Yasanın 49. Maddesi şunu belirlemiştir:
“Süre, başvurucuya mahkeme kararı teslim edildiği günden itibaren işlemeye başlar. Tüm diğer durumlarda karar veya hükmün alenen açıklandığı günden itibaren süre işlemeye başlar. İstem bir yasa ile ilgili ise, bu durumda yasanın yürürlüğe girdiği günden itibaren süre işler.”
22. İtiraz edilen karar Meclisin 17 Eylül 2009 tarihli Genel Kurulunda oylanmış ve aynı gün yayımlanmıştır. Buna göre Mahkemeye itiraz başvuru süresi 18 Ocak 2010 günü dolmuş olup başvuru 2 Nisan 2010 günü dilekçesini sunmuştur. Öyle ki dilekçe Yasanın yukarıda anılan maddesine göre yasal süre içerisinde teslim edilmemiştir.

23. Başvurucunun Anayasanın 80. Maddesinin farklı dillerdeki versiyonlarının örtüşmediği hakkındaki şikayetiyle ilgili olarak Mahkeme Anayasanın “*actio popularis*” yasa yolunu yani kendisine yönelik uygulaması olmayan yasa veya Hükümet kararları hakkında şikayetçi olma hakkını öngörmediğini vurgulamak ister (bkz. Dugeon – Birleşik Krallık, No 7525/76 sayı ve 22 Ekim 1981 tarihli karar)

24. Bu yüzden istemin kabul edilmez olarak reddedilmesi gereklidir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasanın 113.7 Maddesine, Yasanın 49. Maddesi ve İçtüzüğü'nün 56 (2) Maddesine dayanarak Anayasa Mahkemesi oybirliği ile:

- I. İstemin kabul edilmez olarak REDDİNE,
- II. Yasanın 20.4 Maddesine göre taraflara bildirilip Resmi Gazetede Yayınlanmasına karar vermiştir.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Gjyljeta Mushkolaj, imza

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Prof. Dr. Enver Hasani, imza